

Для порівняння дихання дорослої особи і пуголовка жаби можна застосувати рольову гру. До дошки викликаються два учні, які мають уявити себе повітрям. Кожному з учнів дається окреме завдання, на підготовку до якого їм дається 5 хв. Перший учень має розповісти, як він (повітря) надходить до личинки, а другий проте як він потрапляє до організму дорослої особи. Після завершення характеристики учні (повітря) мають обговорити свою подорож, виявивши в ній основні відмінності.

Література

1. Букатов В.М., Ершова А. П. Нескучные уроки физики, математики, географии, химии и биологии: Пособие по социальноигровой педагогике. – К. : Шкільний світ, 2006. – 128 с.
2. Інноваційні технології на уроках біології ТРВЗ-Педагогвкв / Упоряд. К.М. Зодорожний. – Х.: Вища група „Основа”, 2006.- 112с.
3. Мороз І.В., Степанюк А.В., Гончар О.Д., Міщук Н.Й., Барна Л.С., Жирська Г.Я. Загальна методика навчання біології. – К.: Либідь, 2006. – 592 с.
4. Сучасна біологія для учнів в рольових іграх / Укладачі К.М. Задорожний, Т.П. Клименко. – Х.: Вища група „Основа”, 2005 – 96с.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ТВОРЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВасиленкоТ.Я. (Київ)

Об'єктивні зміни, що відбуваються в функціонуванні загальноосвітніх закладів різного типу (оновлення змісту освіти, засобів педагогічної комунікації) зумовлюють гостроту проблеми творчого зростання педагогічних кадрів, формування у вчителів потреби у самовдосконаленні, розвитку своїх здібностей і тим самим підвищення результативності власної педагогічної праці.

Формувати вчителя думачого, творчого, ініціативного, вчителя-дослідника слід починати вже в перші роки навчання у вузі. Саме тут мають бути закладені основи успішної педагогічної діяльності шляхом установлення більш тісного зв'язку між теорією і практикою. З цією метою студентів необхідно залучати до оволодіння досягненнями психолого-педагогічної науки і передової практики, а також науково-пошукової діяльності. Під пошуковою роботою ми розуміємо і таку, яка спрямована на створення власного досвіду на основі творчого використання доробку вчителів-майстрів педагогічної праці.

Важливою умовою підготовки студентів до творчої діяльності в школі є цілеспрямоване формування у них педагогічних умінь вивчення, узагальнення і впровадження передового педагогічного досвіду. Оволодіння майбутніми вчителями цими уміннями вимагає від них діяльності з обґрунтування актуальності і перспективності досвіду, його значення для удосконалення навчально-виховного процесу в школі; аналізу теоретичних положень досвіду, його сутності, технології, педагогічної значущості та результативності; визначення фактів емпіричного, об'єктивно і реально існуючого в досвіді і педагогічній науці; виділення ідей, методів і методичних прийомів, доцільних для поширення і використання у власній педагогічній практиці.

Структура діяльності студентів з оволодіння даними педагогічними вміннями може бути представлена як єдність таких компонентів:

- усвідомлення доцільності оволодіння педагогічними вміннями використовувати продуктивні педагогічні ідеї у власній практичній діяльності;
- цільова установка на оволодіння конкретними вміннями;
- розкриття змісту кожного вміння;
- накопичення теоретичних знань з проблеми вивчення та використання кращого педагогічного досвіду;
- управління процесом оволодіння даними педагогічними вміннями;

- контроль за рівнем сформованості умінь і оцінка результату діяльності.
Формування педагогічних умінь вивчення та узагальнення досвіду може відбуватися на лекціях, семінарських і практичних заняттях, в процесі самостійної роботи студентів та під час проходження ними педагогічної практики.

Одним із важливих засобів підготовки спеціалістів, здатних творчо застосовувати в своїй практичній діяльності досягнення науки і передового досвіду є науково-дослідна робота студентів. Основними її цілями є:

1) прищеплення студентам навичок організації і проведення самостійних наукових досліджень, формування творчого підходу до розв'язання наукових проблем, засвоєння методів самостійної роботи з науковою літературою, поглиблення і розвитку знань, їх практичного застосування;

2) залучення здібних студентів до пов'язання педагогічних проблем, що мають безпосередній вихід в практику;

3) можливість обґрунтованого вибору студентами наукового напрямку, що найбільш повно виявляло б їх творчі здібності;

4) виховання в стінах вузу наукового педагогічного потенціалу для системи освіти.

Система завдань для науково-дослідної роботи студентів в педагогічному університеті за звичай подаються в такому вигляді:

1. Завдання до лабораторних занять, що передбачають використання фахової літератури, вимагають умінь застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних завдань, роботи висновки та узагальнення. Такі заняття мають як фронтальний так і індивідуальний характер, від курсу до курсу вони ускладнюються.
2. Підготовка і захист рефератів із спеціальних і педагогічних дисциплін на молодших курсах мають епізодичний характер, але на старших набувають значно більшої ваги насамперед з педагогіки і методики викладання предметів.
3. Завдання для польової і педагогічних практик пов'язанні із підбором матеріалів для курсових і дипломних робіт.
4. Спецкурси і спец практикуми, як форма навчальної науково-дослідної роботи студентів, спрямовані на подальше залучення їх до наукових досліджень. Здебільшого цій меті відповідають спецкурси та спец практикуми, пов'язані із науковими інтересами викладачів.
5. Курсові роботи – це найбільш всеохоплююча форма науково-дослідної роботи студентів яка дозволяє оцінити і рівень оволодіння студентами навичками самостійного наукового пошуку, і вміння творчо осмислити зібраний матеріал, і здатність викладати власні думки.
6. Дипломні роботи завершують розгалужену систему науково-дослідної роботи, тому до них ставляться підвищені вимоги. Студенти – дипломники мають виявити належну самостійність у творчій розробці теми, а сама робота повинна носити характер наукового дослідження. Зрозуміло, що до розробка дипломних тем залучаються лише ті студенти, які з кращого боку виявили себе в процесі виконання інших (менш складних) науково-дослідних завдань.

Отже, зміст всієї підготовки до творчої педагогічної діяльності має бути спрямований на розвиток творчого мислення, педагогічних та індивідуальних здібностей студентів, навичок науково-дослідної роботи та творчого підходу до сприйняття знань і практичного застосування.

Література

1. Клепиков О.І., Кучерявий І.Т. Основи творчості особи: Навч. Посібник. – К.: Вища шк., 1996. – 295 с.
2. Огарев Е.И. Компетентность образования: социальный аспект. – СПб: Изд-во РАО ИОВ, 1995. – 39 с.
3. Ростунов А.Т. Формирование профессиональной пригодности. – Минск: ВШ, 1984. – 176 с.